

A fost noul legământ încheiat cu Biserica?

Versete călăuzitoare: Evrei 8.6-13

Noul legământ

Evrei 8.6: ... dar acum [El] a obținut o slujbă cu atât mai înaltă cu cât este și Mijlocitor al unui legământ mai bun, care este întemeiat pe promisiuni mai bune.

Astfel Domnul este un Mare Preot cu o „slujbă mult mai înaltă” decât preoții după rânduiala lui Aaron (Evrei 8.1-5). Poziția Lui ca Mare Preot în Locul Preasfânt ceresc este prezentată prin faptul că El „este și Mijlocitor al unui legământ mai bun, care este întemeiat pe promisiuni mai bune” (Evrei 8.6; 9.15; 12.24). Așa cum Moise era mijlocitorul legământului vechi (Galateni 3.19), așa este Hristos Mijlocitorul noului legământ (Ieremia 31.31-34).¹

Noul legământ este „mai bun”, deoarece el se bazează pe „făgăduințe mai bune”. Când a fost încheiat legământul vechi, poporul a făcut o făgăduință. Ei au zis: „Tot ce a zis Domnul vom face” (Exodul 19.8; 24.3). Însă când Domnul a întemeiat legământul nou, *El* a dat o făgăduință. Și aceasta a așezat lucrurile pe o bază cu totul nouă, căci El niciodată nu eșuează în a-Și ține cuvântul. Astfel primul legământ este caracterizat prin aceea că *poporul* promite: „noi vom ...”. Pe de altă parte noul legământ este caracterizat prin aceea că *Domnul* promite: „Eu voi ...”.

Binecuvântările sub legământul vechi erau legate de condiții. Dacă ei voiau să aibă parte de ele, poporul trebuia să-și facă partea (compară cu Luca 10.28). Cu cuvintele „noi vom ...” stau în legătură alte două cuvinte: „tu trebuie ...” (Exodul 20). Ele sunt de asemenea caracteristice pentru primul legământ. Dar tocmai aceasta era slăbiciunea acestui legământ. Deoarece binecuvântările făgăduite depindeau de contribuția omenească, totul s-a prăbușit, deoarece omul a ratat să-și facă partea.

Cât de cu totul altfel sunt lucrurile în legătură cu legământul nou! Fraza decisivă a noului legământ este cuvântul Domnului: „Eu voi ...”. El conține promisiuni necondiționate, care sunt îndeplinite de Domnul Însuși. De aceea aceste binecuvântări sunt neschimbabile și sigure. Deci diferența mare între legăminte este: legământul vechi stabilește ce trebuie să facă *omul*, în timp ce legământul nou spune ce va face *Dumnezeu*.

Evrei 8.7,8: Pentru că, dacă cel dintâi ar fi fost fără cusur, nu s-ar fi căutat niciodată loc pentru un al doilea. Pentru că, muștrându-i spune: „Iată, vin zilele, zice Domnul, când voi încheia, pentru casa lui Israel și pentru casa lui Iuda, un nou legământ.”

---

¹ Rolul unui mijlocitor este să împace; rolul unui avocat este să restabilească; și rolul unui preot este să întărească. Hristos este privit în Noul Testament în toate cele trei funcțiuni – 1 Timotei 2.5; 1 Ioan 2.1; Evrei 4.14,15.

Dacă preoția aaronită ar fi fost desăvârșită, nu ar fi nici o necesitate să se introducă o preoție nouă (Evrei 7.11). El spune: „Pentru că, dacă cel dintâi ar fi fost fără cusur, nu s-ar fi căutat niciodată loc pentru un al doilea” (Evrei 8.7). Punctul lui este aici: deoarece există un „al doilea” legământ, s-a dat dovada că primul legământ trebuie să înceteze. Logica lui este simplă și clară: anunțarea, că Domnul va încheia un nou legământ înseamnă că primul legământ nu va fi continuat. Dacă legământul vechi ar fi fost desăvârșit, Dumnezeu nu ar fi promis să introducă ceva nou. (Este important să se înțeleagă că legământul nou este amintit aici nu ca să se dea învățătura că el va fi încheiat cu creștinii, ceea ce este o rătăcire frecventă, ci ca să dovedească că primul legământ se va termina.)

Observă: el nu spune că primul legământ era o greșeală; el spune: „Pentru că, muștrându-i spune: ...” Greșeala era la israeliții care stăteau sub acest prim legământ; ei au ratat în a îndeplini condițiile. Legea era „fără putere prin carne” (Romani 8.3). Încă o dată: aceasta nu înseamnă că ceva nu era în regulă cu Legea, ci că din carne nu putea ieși nimic bun, deoarece materialul în întregime era rău. De aceea nu este nimic fals în Lege; ea este „sfântă, dreaptă și bună” (Romani 7.12); problema este carnea.

Legământul nou va fi încheiat cu Israel, nu cu Biserica

Evrei 8.8-12: Pentru că, muștrându-i, spune: „Iată, vin zile, zice Domnul, când voi încheia, pentru casa lui Israel și pentru casa lui Iuda, un nou legământ; nu după legământul pe care l-am făcut cu părinții lor, în ziua în care i-am apucat de mână, ca să-i scot din țara Egiptului; pentru că ei n-au stăruit în legământul Meu, nici Eu nu M-am uitat la ei, zice Domnul. Pentru că acesta este legământul pe care-l voi face cu casa lui Israel după acele zile, zice Domnul: dând legile Mele în mintea lor, le voi înscrie și pe inimile lor; și le voi fi Dumnezeu și ei Îmi vor fi popor. Și nu vor mai învăța fiecare pe aproapele său și fiecare pe fratele său, spunând: «Cunoaște-L pe Domnul!»; pentru că toți Mă vor cunoaște, de la cel mic până la cel mare dintre ei. Pentru că voi fi îndurător față de nedreptățile lor și nicidecum nu-Mi voi mai aminti de păcatele lor și de nelegiuirile lor“.

În Evrei 8.8-12 scriitorul reia condițiile primului legământ în toată dimensiunea lor. Este un citat din Ieremia 31.31-34. El începe cu: „Iată, vin zile, zice Domnul, când voi încheia, pentru casa lui Israel și pentru casa lui Iuda, un nou legământ” (Evrei 8.8). Aceasta este important! Domnul spune foarte clar, că legământul va fi încheiat „cu” Israel și „cu” Iuda. În nici un loc din Sfânta Scriptură Domnul nu spune că legământul va fi încheiat cu Biserica, și cu toate acestea aceasta este de secole o rătăcire frecventă între creștini. Este o greșeală veche a teologiei (legământului) reformate.

Faptul că noul legământ este numit „nou” arată că el va fi încheiat cu aceia care aveau legământul „vechi” (deci, Israel). De asemenea noi nu am vorbi despre încheierea unui acord „nou” cu cineva cu care înainte niciodată nu am avut un contract. Noi nu i-am spune: „Haide să încheiem un acord nou”. Aceasta poate fi spus numai unuia cu care am avut deja un acord, și căruia îi propunem un acord nou în locul celui vechi. La fel, Biserica niciodată nu a fost sub legământul vechi. Ea nici măcar nu exista, atunci când a fost încheiat legământul vechi; ea a

început în ziua de Rusalii (Faptele apostolilor 2). Deci Domnul nu vorbește despre încheierea unui legământ nou cu Biserica.

În afară de aceasta noul legământ cu Israel nu este încă încheiat; el este o chestiune de viitor. Contextul din Ieremia 31 arată clar aceasta. La sfârșitul acestui capitol sunt prezentate condițiile și binecuvântările legământului și ele vor fi ratificate după ce rămășița lui Israel s-a căit și a fost adusă înapoi la Domnul. Aceasta nu a avut încă loc.

Se argumentează că noul legământ a fost încheiat cu creștinii, deoarece când se bea din paharul de la Cină aceasta simbolizează părtășia cu sângele lui Hristos și paharul este denumit „noul legământ în sângele Meu” (1 Corinteni 11.25), și de aceia ei deduc că legământul a fost încheiat cu creștinii. Ei spun: „Pentru ce să roage Domnul pe creștini să aibă părtășie cu ceva care nu este destinat lor?” Ca altă dovadă ei se referă la afirmația lui Pavel, că el și conlucrătorii lui sunt numiți „slujitori ai noului legământ” (2 Corinteni 3.6). Acești slujitori ai Domnului erau creștini! În ochii lor aceasta este o dovadă suficientă că noul legământ a fost realmente încheiat cu creștinii.

Dar dacă se studiază mai exact Matei 26.28 și 1 Corinteni 11.25, se vede că accentul la Cină se pune pe părtășia cu „sângele” și nu pe „noul legământ”. Legământul va fi încheiat cu Israel, și el va fi valabil pentru ei într-o zi viitoare, dar binecuvântările, pe care le-a adus sângele, sunt savurate acum de creștini, fără ca legământul să fi fost încheiat cu noi. Se poate pune întrebarea: „De ce oare este amintit legământul la Cină, dacă el nu are nici o valabilitate pentru creștini?” Răspunsul este, deoarece ea a fost introdusă în ziua sărbătorii de paște, ceea ce este foarte clar o sărbătoare iudaică.

Cu privire la 2 Corinteni 3.6 este adevărat că Pavel și aceia care au lucrat împreună cu el sunt numiți „slujitori ai noului legământ”. Dar trebuie să se țină seama că el precizează imediat ce spune, adăugând: „nu ai literei, ci ai Duhului”. „Litera” noului legământ se referă la împlinirea literală într-o zi viitoare, în care o rămășiță va fi salvată și va fi dusă în Împărăție (Romani 11.26,27). Să aplici aceasta după „literă” la Biserică ar însemna că legământul a fost încheiat cu Biserica, ceea ce însă nu este adevărat.

Pavel s-a folosit de „duhul” noului legământ, și anume harul. El învăța pe creștini că binecuvântările spirituale ale legământului le aparțineau lor prin har, chiar dacă ei nu erau legați formal cu el – și aceasta este așa pe baza sângelui. H. Smith a scris: „Cu toate că litera noului legământ se limitează la Israel, duhul noului legământ poate fi aplicat la creștini” (*The Epistle to the Hebrews*, pag. 45). În 2 Corinteni 3.6 Pavel merge mai departe și spune: „litera omoară”. Aceasta înseamnă, dacă el (sau noi) ar aplica noul legământ la Biserică conform literei, aceasta ar distruge caracterul ceresc al chemării creștinului și ar distruge diferența între Israel și Adunare.

Astfel creștinii au fost binecuvântați după principiile noului legământ, fără să stea formal sub noul legământ. Evanghelia, care este predicată în creștinism, nu este noul legământ, ci este

după rânduiala noului legământ: harul. Cele trei mari binecuvântări spirituale ale noului legământ sunt:

- posedarea vieții divine prin nașterea din nou (Evrei 8.10)
- o relație cu Hristos marcată prin cunoaștere (Evrei 8.11)
- cunoașterea și iertarea păcatelor (Evrei 8.12)

Aceste binecuvântări ale noului legământ sunt binecuvântările spirituale elementare, pe care le au credincioșii. Ele vor fi partea tuturor copiilor lui Dumnezeu. De altfel în epistola către Romani, Coloseni și Efeseni Pavel prezintă plinătatea binecuvântărilor noastre, care sunt în mod clar creștine. Dimensiunile acestor binecuvântări sunt mult mai mari în natura și conținutul lor decât ceea ce va poseda Israel sub noul legământ, și toate acestea sunt „în Hristos”, care este la dreapta lui Dumnezeu.

Evrei 8.13: Prin aceea că zice „nou“, a făcut vechi pe cel dintâi; iar ce este învechit și îmbătrânit este aproape de dispariție.

Scriitorul încheie cu cuvintele: „Prin aceea că zice «nou», a făcut vechi pe cel dintâi; iar ce este învechit și îmbătrânit este aproape de dispariție.” Prin aceasta primul legământ este descris ca fiind vechi, însă în momentul scrierii epistolei sistemul pământesc legat cu vechiul legământ nu dispăruse încă. Templul din Ierusalim și slujba făcută în el erau încă în vigoare, chiar dacă demult nu mai erau recunoscute de Dumnezeu (compară cu Matei 23.38). „Sărbătorile Domnului” (Leviticul 23.4) nu mai erau recunoscute ca atare, ci erau denumite sărbători ale „iudeilor” (Ioan 2.3; 5.1; 6.4; 7.2; și așa mai departe). Acest întreg sistem pământesc era „aproape de dispariție”, căci nu după mulți ani cetatea și Templul vor fi distruse de romani (Psalmul 69.25,26; Daniel 9.26; Matei 22.7; Luca 21.21-24). Aceasta a avut loc în anul 70 după Hristos.

Încă o dată: Scopul scriitorului prin introducerea temei referitoare la noul legământ nu este să învețe că noul legământ a fost încheiat cu creștinii, ci să arate că vechiul legământ a devenit depășit.

Să rezumăm capitolul 8: scriitorul a arătat că funcția lui Hristos ca Mare Preot este mult superioară a celei lui Aaron:

- Hristos este Slujitorul adevăratului Loc Preasfânt – în cerul însuși (Evrei 8.1-5).
- El slujește în legătură cu un legământ mai bun, care se bazează pe promisiuni mai bune (Evrei 8.6-13).